

Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ- STUDENT'S PORTFOLIO ΝΕΕΣ ΙΔΕΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Είναι γεγονός ότι οι παραδοσιακές τεχνικές της εκπαίδευσης και της αξιολόγησης των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν αρχίσει να τίθενται υπό αμφισβήτηση και σε αρκετές περιπτώσεις να τροποποιούνται ή και να αλλάζουν ριζικά. Στο πλαίσιο των νέων ιδεών για την βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας περιλαμβάνεται και «ο φάκελος του φοιτητή» ή όπως αναφέρεται διεθνώς “student’s portfolio”. Έχει αρχίσει να χρησιμοποιείται σε ορισμένα πανεπιστήμια ανά τον κόσμο και ιδιαίτερα σε σχολές επιστημών υγείας.

Τι είναι ο φάκελος του φοιτητή και τι περιλαμβάνει;

Ο «φάκελος του φοιτητή» είναι ένα μέσο εκμάθησης και αξιολόγησης της επίδοσης του φοιτητή. Υπάρχει ένας φάκελος για κάθε φοιτητή και για κάθε μάθημα της σχολής. Ουσιαστικά είναι ένα αρχείο το οποίο περιέχει κάθε είδους ένδειξη της εκμάθησης και προόδου του φοιτητή μέσω διδακτικών και επιστημονικών αποτελεσμάτων ή και εκπαιδευτικών στόχων. Το υλικό καταγράφεται σε όλο το χρονικό διάστημα που ασκείται ο φοιτητής στο συγκεκριμένο μάθημα. Δεν μπορεί να καθορισθεί εξαρχής τι είδους αρχεία θα περιέχονται στον φάκελο αυτό καθώς το κάθε μάθημα περιέχει ιδιαιτερότητες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να συμπεριληφθούν:

- Εργασίες που έχουν εκπονηθεί και είναι σχετικές με το αντικείμενο του μαθήματος
- Γραπτές εργασίες και ερευνητικά προγράμματα
- Δείγματα αξιολόγησης της επίδοσης πχ. αναφορές του καθηγητή για τις κλινικές επιδόσεις
- Videos που να περιέχουν σκηνές επικοινωνίας και επαφής με τους ασθενείς ή με συμφοιτητές
- Καταγραφές πρακτικής άσκησης
- Αναφορές με σχολιασμούς ασθενών
- Συστατικές επιστολές
- Βιογραφικά σημειώματα

Γενικότερα, το υλικό που μπορεί να συμπεριληφθεί στο φάκελο περιορίζεται μόνο από το βαθμό δημιουργικότητας του σχεδιαστή.

Ποιος είναι ο σχεδιαστής και ελεγκτής του χαρτοφύλακα;

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που προκύπτει είναι ποιος θα είναι ο σχεδιαστής και ταυτόχρονα αυτός που θα εκτιμά τις επιδόσεις του φοιτητή. Υπάρχει ομοφωνία – σύμφωνα και με την αποκτηθείσα εμπειρία- στο γεγονός ότι οι σχεδιαστές των χαρτοφυλάκων θα πρέπει να εκπαιδευτούν περίπου ένα χρόνο για να αποκτήσουν

εμπειρία σχετικά με την δημιουργία και αξιολόγηση του περιεχομένου του χαρτοφύλακα. Ακόμα θα πρέπει να βρίσκονται κοντά στο φοιτητή στην καθημερινή πράξη καθώς με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουν να αξιολογήσουν την κλινική άσκηση και την πρόοδο της μάθησης. Ο σχεδιαστής θα είναι ο μόνος που θα έχει πρόσβαση στα αρχεία και θα έχει τη δυνατότητα να κάνει τροποποιήσεις. Έχει προταθεί τα αρχεία να βρίσκονται σε ηλεκτρονική μορφή έτσι ώστε να είναι εύκολη η ανεύρεσή τους, αλλά να είναι ευχερής και ο έλεγχος πιθανής λογοκλοπής.

Πλεονεκτήματα της χρήσης του χαρτοφύλακα:

Το ερώτημα που εύλογα προκύπτει είναι γιατί η μέθοδος αυτή είναι καλύτερη από τις ισχύουσες μεθόδους. Αρχικά ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα είναι η δυνατότητα εκτίμησης της επίδοσης του φοιτητή σε μια χρονική περίοδο και να αποδειχθεί η πρόοδος που έχει επιτευχθεί. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι συνολική και διαμορφωμένη μέσα από μια πληθώρα εργασιών του φοιτητή. Επίσης μπορεί να γίνει αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μεθόδων εκμάθησης. Επιπρόσθετα πλεονεκτήματα είναι η επικέντρωση στις δεξιότητες και κλίσεις του φοιτητή, η ανάπτυξη επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ φοιτητή και καθηγητή, η κατανόηση της επιστημονικής αρμοδιότητας.

Τέλος δεν πρέπει να ξεχάσουμε να αναφέρουμε ότι η αυξημένη αξία των χαρτοφυλάκων στην αξιολόγηση των φοιτητών τυγχάνει αυξημένης αναγνώρισης από το ιατρικό επάγγελμα. Αυτού του είδους η αξιολόγηση είναι ακόμη ένα εργαλείο για τον εξεταστή. Οι λόγοι της χρήσης του χαρτοφύλακα στην αξιολόγηση περιλαμβάνουν την επίδραση που έχει στο να οδηγεί την εκμάθηση του φοιτητή και την ικανότητά του να μετρά τα αποτελέσματα όπως στον επιστημονισμό. Οι ικανότητες αυτές είναι δύσκολο να εκτιμηθούν χρησιμοποιώντας τις παραδοσιακές μεθόδους.

Συμπερασματικά:

Ο φάκελος του φοιτητή είναι μια διαδικασία που διαμορφώνει τόσο την εκμάθηση όσο και την αξιολόγηση των φοιτητών μέσα από μια πληθώρα εργασιών-θεωρητικών και πρακτικών- που αποθηκεύονται σε ένα αρχείο. Μέσω του χαρτοφύλακα μπορεί να αξιολογηθεί και η αποτελεσματικότητα των μεθόδων εκμάθησης. Όμως, για την εφαρμογή του χαρτοφύλακα απαιτούνται εκπαιδευμένοι σχεδιαστές.

Τέλος όσον αφορά τα αποτελέσματα που έχουν εξαχθεί από τα πανεπιστήμια στα οποία λειτουργεί αυτό το σύστημα είναι πολύ θετικά τόσο από την πλευρά των αξιολογητών όσο και από την πλευρά των φοιτητών.

Μυρσίνη Λεμονάκη

21/9/2006

mylemonak@yahoo.gr